

Wat verstaan we onder de controleplichtige mkb-praktijk?

In Nederland verrichten 232 accountantsorganisaties wettelijke controles bij controleplichtige ondernemingen. We kunnen daarbij onderscheid maken in

- 6 accountantsorganisaties die een vergunning hebben om ondernemingen/organisaties van openbaar belang (AO-OOB) zoals beursgenoteerde ondernemingen te controleren. Dit zijn de grote, internationaal aangestuurde accountantsfirma's.
- 226 accountantsorganisaties (reguliere vergunninghouders, AO-RV) die niet-beursgenoteerde ondernemingen, familiebedrijven of dga's controleren.

Kantoren zijn zelf mkb-bedrijven

De 226 reguliere vergunninghouders zijn een heterogene groep, voor het merendeel zelf mkb-bedrijven. De populatie bestaat voor bijna 70% uit kantoren met een kleinere portefeuille (tot 50 controles); 34% daarvan zijn kantoren die 15 of minder wettelijke controles verrichten.

Dit mkb-segment aan kantoren kent vanwege de kantooromvang, Nederlandse basis, werkwijze, type klanten en hun specifieke kring van stakeholders (eindgebruikers van de jaarrekening), een wezenlijk andere dynamiek, andere aansturing en andere cultuur dan de grote internationaal aangestuurde collega-kantoren die de 835 beursgenoteerde ondernemingen controleren: de Shells en Unilevers van deze wereld. In het controleplichtige mkb-segment speelt de accountant een geheel andere rol richting ondernemer dan de accountant in het OOB-segment, en heeft daarmee een andere toegevoegde waarde.

De reguliere entiteit:

Welke bedrijven vallen onder de wettelijke controleverplichting? Het zijn in ieder geval de ondernemingen die op twee opeenvolgende balansdata voldoen aan minimaal twee van de drie criteria:

- het balanstotaal kent een waarde van minimaal € 6.000.000;
- de netto-omzet bedraagt minimaal € 12.000.000;
- er zijn minimaal 50 werknemers in dienst.

De populatie van deze ruim 19.000 'reguliere entiteiten' is divers. Afhankelijk van de twee criteria waaraan zij voldoen, kan het gaan om grote, middelgrote en kleine ondernemingen. De laatste twee vallen onder het 'controleplichtige mkb'. Denk aan familiebedrijven of een bedrijf met een dga-structuur.

Het specifieke mkb-domein

Er bestaat nog wel eens discussie over het begrip 'controleplichtige mkb'. Dat komt voornamelijk omdat 'mkb' een diffuus begrip is, zeker wanneer het vanuit divers perspectief benaderd wordt.

De mkb-accountant voert dagelijks praktijk in het ZGM/MGO-segment (fiscaal), het G/M-segment (civielrechtelijk), voor familiebedrijven in het MKB-segment (economisch) en in het domein van de wettelijke controle (Wta).

Een schematische voorstelling vanuit verschillend perspectief op MKB, grootbedrijven, OOB en niet-OOB zou er zo kunnen uitzien:

